

**Latvijas Sabiedrisko pakalpojumu un
Transporta darbinieku arodbiedrības LAKRS**

STATŪTI

Statūti pieņemti
Latvijas Sabiedrisko pakalpojumu un
Transporta darbinieku arodbiedrības LAKRS
Ārkārtas 11. kongresā
2025. gada 7. augustā

Latvijas Sabiedrisko pakalpojumu un Transporta darbinieku arodbiedrība LAKRS, turpmāk tekstā – Arodbiedrība, ir neatkarīga un brīvprātīga sabiedriska organizācija, kura pauž, pārstāv un aizstāv savu biedru darba un sociālās un ekonomiskās tiesības un citas intereses saskaņā ar Latvijas Republikas Arodbiedrību likumu, citiem Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un šiem Statūtiem (turpmāk tekstā – Statūti), kā arī, ievērojot principus un normas, kas noteiktas Vispārējā Cilvēktiesību deklarācijā, Starptautiskās Darba organizācijas konvencijās un citos starptautiskajos dokumentos paredzētos principus un normas.

Arodbiedrības darbības principi ir pašpārvalde, demokrātija un atklātums.

Attiecības ar darba devējiem, to organizācijām, valsts un pašvaldību iestādēm, to kapitālsabiedrībām, sabiedriskajām organizācijām, biedrībām, kustībām un politiskajām partijām, kā arī citu valstu sabiedrībām tiek veidotas uz savstarpējās cieņas, līdztiesīgas partnerības pamatiem, savstarpējiem līgumiem un vienošanās.

1. Vispārīgie noteikumi

- 1.1.** Statūti nosaka Arodbiedrības mērķus, uzdevumus, funkcijas, struktūru, pārvaldes un citu institūciju, revīzijas komisijas ievēlēšanas kārtību un to kompetenci, kā arī Arodbiedrības biedru tiesības un pienākumus.
- 1.2.** Arodbiedrība ir juridiska persona, tai ir savs zīmogs, norēķinu konti bankās un sava simbolika.
- 1.3.** Arodbiedrības nosaukums ir „**Latvijas Sabiedrisko pakalpojumu un Transporta darbinieku arodbiedrība LAKRS**”.
- 1.4.** Arodbiedrība savā darbībā ir neatkarīga no valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī darba devējiem, darba devēju organizācijām un to apvienībām.
- 1.5.** Arodbiedrība uz brīvprātības principiem var iestāties arodbiedrību apvienībā, tai skaitā starptautiskā arodbiedrību apvienībā, sadarboties ar citām arodbiedrībām vai apvienībām, vai dibināt tās.
- 1.6.** Arodbiedrība ir brīvprātīga personu apvienība, kas nodibināta, lai pārstāvētu un aizstāvētu strādājošo darba, ekonomiskās, sociālās un profesionālās tiesības un intereses sabiedriskajā un privātajā sektorā.
- 1.7.** Arodbiedrībai ir tiesības veikt ar tās īpašuma uzturēšanu vai izmantošanu saistītu saimniecisko darbību, kā arī citu saimniecisko darbību, lai sasniegtu Statūtos noteikto mērķi.

2. Arodbiedrības mērķi, uzdevumi un darbība

- 2.1.** Arodbiedrības pamatmērķis ir apvienot savas darbības nozaru uzņēmumos nodarbinātos darbiniekus kopīgai rīcībai, vienoti darbojoties, lai īstenotu katra un visu biedru pamatotas vajadzības un prasības. Darīt zināmas, paust, pārstāvēt, aizstāvēt un panākt savu biedru darba, ekonomiskās, aroda un citas sociālās likumīgās tiesības un intereses, tai skaitā:
- 2.1.1.** strādājošo brīvas apvienošanās tiesību aizstāvēšana;
 - 2.1.2.** Arodbiedrības tiesību uz informāciju un konsultācijām ar darba devējiem aizsargāšana;
 - 2.1.3.** strādājošo darba tiesību, t.sk. uz taisnīgu darba samaksu, aizsargāšana;
 - 2.1.4.** piedalīties darba samaksas noteikumu, darba vides, darba apstākļu un darba laika organizācijas noteikšanā un uzlabošanā, kā arī darbinieku drošības un veselības aizsardzībā;
 - 2.1.5.** Arodbiedrības biedru dzīves līmeņa, t.sk. darba samaksas un sociālo garantiju paaugstināšana;
 - 2.1.6.** Arodbiedrības biedru nodarbinātības veicināšana;
 - 2.1.7.** sadarbība ar vietējām un ārvalstu arodbiedrībām un arodbiedrību savienībām.
- 2.2.** Arodbiedrība savā darbībā pastāvīgi risina un pilnveido uzdevumus, kas nodrošina mērķu sasniegšanu un izmanto tādas darbības formas un metodes, kas apmierina Arodbiedrības biedru intereses. Svarīgākie uzdevumi ir:
- 2.2.1.** nodarboties ar Arodbiedrības biedru interešu pārstāvēšanu darba tirgū slēdzot ģenerālvienošanās, darba koplīgumus un citas vienošanās ar darba devējiem, to apvienībām vai uzņēmuma kapitāldaļu turētājiem;
 - 2.2.2.** veikt Arodbiedrības biedru izglītošanu;
 - 2.2.3.** informēt Arodbiedrības biedrus un sabiedrību par Arodbiedrības un to apvienību institūciju darbību, to pieņemtajiem lēmumiem;
 - 2.2.4.** informēt sabiedrību par Arodbiedrības darbību, izmantojot sabiedriskos medijus un sociālos tīklus;
 - 2.2.5.** veidot sociālās apdrošināšanas, sociālās palīdzības, streika fondu un citus fondus;
 - 2.2.6.** piedalīties veselības aizsardzības uzdevumu īstenošanā un darba aizsardzības uzlabošanā;
 - 2.2.7.** sadarboties ar Latvijas un ārvalstu arodbiedrībām, citām organizācijām un institūcijām, kuru mērķi un darbība nav pretrunā ar Arodbiedrības mērķiem un uzdevumiem, piedalīties starptautiskās arodbiedrību kustību aktivitātēs;
 - 2.2.8.** piedalīties ekonomiskās un sociālās attīstības programmu, likumu uz citu normatīvo aktu izstrādāšanā, kas skar darba apstākļus un samaksu, nodarbinātību un sociālos jautājumus;
 - 2.2.9.** iesniegt priekšlikumus par darba devēju lēmumu grozīšanu, apturēšanu vai atcelšanu, ja tie ir pretrunā ar normatīvajiem aktiem, ignorē darba ņēmēju ekonomiskās vai citas likumīgās intereses un tiesības;
 - 2.2.10.** organizēt masu akcijas – mītiņus, demonstrācijas, piketus un streikus – kā galēju savu biedru sociāli ekonomisko interešu aizstāvēšanas līdzekli, ievērojot spēkā esošos normatīvos aktus, atbilstoši Arodbiedrības Padomes (turpmāk tekstā – Padome) noteiktajai kārtībai;
 - 2.2.11.** veicināt jaunu biedru iesaistīšanu Arodbiedrībā, kā arī iesaistīt Arodbiedrības darbā jauniešus un veicināt to izaugsmi;

2.2.12. īstenot citas darbības formas, kas veicina Arodbiedrības mērķu un uzdevumu īstenošanu.

2.3. Mērķa sasniegšanai un uzdevumu izpildei Arodbiedrība:

- 2.3.1.** rīko sarunas un konsultācijas ar darba devēju darba koplīgumu, tarifu vienošanos un citu vienošanos noslēgšanai;
- 2.3.2.** rīko sarunas un konsultācijas ar darba devēju grupu, darba devēju organizāciju vai darba devēju organizāciju apvienību par ģenerālvienošanās noslēgšanu;
- 2.3.3.** kontrolē noslēgto darba koplīgumu, ģenerālvienošanos un citu vienošanos izpildi un sagatavo priekšlikumus to uzlabošanai, ja to rakstveidā pieprasa arodorganizācija;
- 2.3.4.** risina jautājumus par Arodbiedrības biedru darba taisnīgu darba samaksu un piedalās darba samaksas sistēmas pilnveidošanā;
- 5.** īsteno Arodbiedrības biedru apdrošināšanas programmas un veic pasākumus, lai izveidotu un pilnveidotu atsevišķu profesiju darbinieku priekšlaicīgas pensionēšanās un apdrošināšanas sistēmu;
- 6.** piedalās darba aizsardzības sistēmas veidošanā, seko, lai darba devējs ievēro darba aizsardzības noteikumus, normatīvos aktus;
- 7.** risina darba strīdus atbilstoši Darba likuma, Darba strīdu likuma un Streiku likuma prasībām;
- 8.** organizē Arodbiedrības biedru juridiskās konsultācijas un viņu tiesisko aizstāvību;
- 9.** popularizē un veicina veselīgu un aktīvu dzīvesveidu atbilstoši Arodbiedrības biedru interesēm;
- 10.** nodrošina un pilnveido informācijas pieejamību Arodbiedrības biedriem.

3. Biedru iestāšanās, izstāšanās un izslēgšana no Arodbiedrības

- 3.1.** Arodbiedrībā var iestāties jebkura fiziska persona, iesniedzot noteiktas formas rakstisku iesniegumu, ja atzīst Statūtus, Arodbiedrības darbības programmu, mērķus un uzdevumus. Parakstot iesniegumu, Arodbiedrības biedrs atzīst Statūtus sev par saistošiem. Pieteikuma formu un tam klāt pievienojamo dokumentu sarakstu nosaka Valde.
- 3.2.** Piederība Arodbiedrībai sākas ar to datumu, kad ir saņemts biedra iesniegums Arodbiedrības birojā.
- 3.3.** Arodbiedrības biedra pretendents var atteikt uzņemšanu Arodbiedrībā, ja viņš neatzīst Arodbiedrības Statūtus un programmu vai ir veicis darbības, kas tieši vai netieši var vai varētu kaitēt Arodbiedrības interesēm vai prestižam. Lēmumu par atteikumu uzņemt Arodbiedrībā var rakstveidā pārsūdzēt Valdei 5 (piecu) darba dienu laikā no attiecīgā lēmuma saņemšanas dienas, bet ne vēlāk kā 10 (desmit) darba dienas pēc lēmuma pieņemšanas dienas. Valde biedra pretendenta sūdzību izskata 30 (trīsdesmit) kalendāro dienu laikā un rakstveidā informē biedra pretendentu par pieņemto lēmumu un šā lēmuma motivāciju (pamatojumu).

- 3.4.** Biedrs var jebkurā laikā izstāties no Arodbiedrības, iesniedzot rakstveida iesniegumu Arodbiedrībai, ja darba vietā nav nodibināta aroorganizācija. Līdz ar izstāšanos no Arodbiedrības biedrs zaudē Statūtos noteiktās tiesības un vēlētos amatus.
- 3.5.** Arodbiedrības biedru, kurš kaitē Arodbiedrības interesēm, pārkāpj Statūtus, 3 (trīs) mēnešus nemaksā biedru naudu (bez attaisnojoša iemesla), nepilda Arodbiedrības institūciju vai savas aroorganizācijas lēmumus vai norādījumus, ar Valdes lēmumu var izslēgt no Arodbiedrības. Līdz ar izslēgšanu biedrs zaudē Statūtos noteiktās tiesības un vēlētos amatus.
- 3.6.** Jautājumu par Arodbiedrības biedra izslēgšanu Valde izskata 1 (viena) mēneša laikā no iesnieguma iesniegšanas brīža, uzaicinot izslēdzamo biedru un dodot viņam vārdu sava viedokļa paušanai. Izslēdzamā biedra neierašanās nav šķērslis Valdes lēmuma pieņemšanai. Valdei lēmums par biedra izslēgšanu no Arodbiedrības un šā lēmuma motivācija jāpaziņo rakstveidā izslēdzamajam biedram 5 (piecu) darba dienu laikā no lēmuma pieņemšanas brīža.
- 3.7.** No Arodbiedrības izslēgtajam biedram ir tiesības 2 (divu) nedēļu laikā lēmumu par izslēgšanu pārsūdzēt Padomei. Padomes lēmums ir galīgs un nepārsūdzams.

4. Biedru tiesības un pienākumi

4.1. Arodbiedrības biedram ir tiesības:

- 4.1.1.** saņemt Arodbiedrības aizstāvību un atbalstu savu ekonomisko, profesionālo, sociālo tiesību un interešu aizsardzībā, juridisko palīdzību darba tiesību un darba aizsardzības jautājumos, to izskatīšanā valsts institūcijās un sarunās ar darba devēju;
- 4.1.2.** vērsties jebkurā Arodbiedrības institūcijā pēc padoma un palīdzības, kā arī iesniegt priekšlikumus un saņemt atbildes;
- 3.** saņemt jebkuru informāciju par Arodbiedrības darbību, piedalīties Arodbiedrības apmācībās;
- 4.** piedalīties Arodbiedrības rīkotajos vai atbalstītajos streikos, sapulcēs, gājienos, piketos, kas organizēti saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un starptautiskajām tiesību normām;
- 5.** būt par biedriem citās ar Arodbiedrības līdzdalību izveidotās sabiedrībās;
- 6.** piedalīties savas Arodbiedrības institūciju vēlēšanās, brīvi apspriest un izvirzīt kandidatūras Arodbiedrības institūciju darbam, kā arī tikt ievēlētam tajās;
- 7.** piedalīties darba koplīguma sagatavošanā un noslēgšanā;
- 8.** piedalīties jautājumā, kas skar viņa darba tiesības un intereses, izskatīšanā;
- 9.** brīvi paust un aizstāvēt savu viedokli un priekšlikumus, uzņemties iniciatīvu un atbildību izteikto priekšlikumu īstenošanā.

4.2. Arodbiedrības biedru pienākumi:

- 4.2.1.** ievērot un pildīt Statūtus un Arodbiedrības biedru sapulces/kopsapulces un Valdes lēmumus;
- 4.2.2.** pildīt darba koplīgumu un Arodbiedrības noslēgtās vienošanās ar darba devēju;
- 4.2.3.** maksāt biedru naudu Arodbiedrības noteiktajā kārtībā un apmērā;

- 4.2.4.** piedalīties savas arodorganizācijas darbā, Arodbiedrības rīkotajos pasākumos, pildīt uzticētos uzdevumus, veicināt arodbiedrības biedru vienotību;
- 4.2.5.** veicināt Arodbiedrības vienotības nostiprināšanu un tās izvirzīto mērķu un uzdevumu sasniegšanu;
- 4.2.6.** nekaitēt Arodbiedrības interesēm, tiesībām un prestižam.

5. Arodbiedrības biedru nauda

- 5.1.** Biedru nauda ir priekšnoteikums Arodbiedrības darbības nodrošināšanai, lai garantētu savu biedru tiesību aizsardzību atbilstoši Statūtiem, sniegtu materiālo palīdzību, kā arī veiktu citu darbību savu biedru interesēs un izpildītu viņu likumīgās prasības un vajadzības.
- 5.2.** Biedru nauda ir Arodbiedrības biedru kopīpašums, un tas veido daļu no Arodbiedrības finansiālajiem līdzekļiem.
- 5.3.** Biedru naudas apmērs biedriem, kuri ir apvienojušies arodorganizācijās, tiek noteikts 1 procenta apmērā no Arodbiedrības biedra mēneša ienākumiem, ja Padome nav lēmusi savādāk. Individuālajiem un nestrādājošiem biedriem biedru naudas apmēru nosaka ar Padomes lēmumu.
- 5.4.** Arodbiedrības biedram, kurš izstājies vai izslēgts no Arodbiedrības, statūtos paredzētā un iemaksātā biedra nauda netiek atmaksāta.

6. Arodbiedrības organizatoriskā uzbūve un institūciju darbības vispārējie principi

- 6.1.** Arodbiedrības pārvaldes institūcijas ir lēmēj institūcijas un izpildinstitūcijas.
- 6.2.** Arodbiedrības lēmēj institūcijas ir:
 - 6.2.1.** Arodbiedrības biedru kopsapulce, turpmāk tekstā – Kongress;
 - 6.2.2.** Padomes sapulces;
 - 6.2.3.** arodorganizācijas, reģionālās un citas arodorganizāciju apvienību biedru sapulces;
 - 6.2.4.** Arodbiedrības patstāvīgās vienības biedru sapulces.
- 6.3.** Arodbiedrības lēmēj institūcijas lēmumus pieņem:
 - 6.3.1.** atklātā vai aizklātā balsošanā ar tās klātesošo locekļu vienkāršu balsu vairākumu;
 - 6.3.2.** Kongress lēmumu par Statūtu grozījumiem un par Arodbiedrības reorganizāciju, darbības izbeigšanu pieņem, ja par to ir nobalsojuši vairāk kā 2/3 (divas trešdaļas) no klātesošajiem delegātiem.
- 6.4.** Arodbiedrības izpildinstitūcijas ir:
 - 6.4.1.** Arodbiedrībai – Valde;
 - 6.4.2.** arodorganizācijai, to apvienībai – komiteja;
 - 6.4.3.** Arodbiedrības patstāvīgajai vienībai – pārstāvēt tiesīgā persona.

- 6.5.** Arodbiedrības izpildinstitūcijas darbībā jāievēro, ka:
- 6.5.1.** Arodbiedrības izpildinstitūciju sēdes sasauc pēc nepieciešamības;
 - 6.5.2.** Arodbiedrības izpildinstitūcija ir lemttiesīga, ja tajā piedalās vairāk nekā puse no tās locekļu skaita;
 - 6.5.3.** Arodbiedrības izpildinstitūcija pieņem lēmumus ar tās klātesošo locekļu vienkāršu balsu vairākumu.
- 6.6.** Arodbiedrības struktūrvienības ir arodorganizācija, to apvienības, Arodbiedrības patstāvīgā vienība.
- 6.7.** Arodbiedrības struktūrvienības izveido pēc vajadzības, lai, ņemot vērā Arodbiedrības biedru skaitu un to nodarbinātības īpatnības, nodrošinātu efektīvu Arodbiedrības darba organizāciju.
- 6.8.** Arodbiedrības struktūrvienību darba koordinācijai ar Valdes lēmumu pēc ražošanas, nozares vai reģionālā principa var izveidot Arodbiedrības darba koordinācijas vai reģionālos centrus, tajos apvienojot attiecīgās arodorganizācijas, arodorganizāciju apvienības un Arodbiedrības patstāvīgās vienības.
- 6.9.** Arodorganizācijas, reģionālās un citas arodorganizāciju apvienības (sektora, nodaļas) veidošanas principus nosaka Valde. Tās darbojas atbilstoši Valdes apstiprinātiem nolikumiem un Statūtiem.
- 6.10.** Arodbiedrības struktūrvienības un Arodbiedrības darba koordinācijas vai reģionālie centri (izņemot normatīvajos aktos dibinātas Arodbiedrības patstāvīgās vienības) nav juridiskas personas.
- 6.11.** Arodbiedrības biedru, arodorganizāciju un to apvienību reģistru kārtro Valdes noteiktajā kārtībā.
- 6.12.** Arodbiedrības lēmējīnstitūciju un izpildinstitūciju sapulces tiek rīkotas klātienē, attālināti vai aptaujas kārtībā, izmantojot videokonferences, konferences zvanu, kā arī citus informācijas tehnoloģijas rīkus, atbilstoši sapulces rīkotāja noteiktajai kārtībai.

7. Arodorganizācija

- 7.1.** Arodbiedrības uzbūves pamata struktūrvienība ir darbinieku arodorganizācija, kura darbojas saskaņā ar Arodbiedrības Statūtiem un atbilstoši Valdes apstiprinātam tipveida nolikumam.
- 7.2.** Arodorganizāciju var izveidot ne mazāk kā 2 (divi) biedri.
- 7.3.** Arodorganizācijas augstākā institūcija ir biedru sapulce, kuras galvenie uzdevumi ir:
- 7.3.1.** ievēlēt arodorganizācijas vadītāju (priekšsēdētāju), tās vadības institūcijas (arodorganizācijas komiteju), revīzijas komisiju;

- 7.3.2.** ik gadu iepazīties ar arodorganizācijas vadības un revīzijas komisijas atskaiti un apstiprināt to.
- 7.4.** Arodorganizācijas biedru sapulces sasauc pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi gadā. Tās sasauc arodorganizācijas priekšsēdētājs vai vēlētās institūcijas, kā arī, ja to pieprasa ne mazāk kā 1/10 (viena desmitā daļa) arodorganizācijas biedru.
- 7.5.** Arodorganizācijas sapulces sasaukšanas vietu, laiku un galvenos izskatāmos jautājumus nosaka arodorganizācijas komiteja, paziņojot biedriem par to ne vēlāk kā 7 (septiņas) kalendāra dienas iepriekš. Sapulces rīkošana darba laikā notiek, par to vienojoties ar darba devēju.
- 7.6.** Arodorganizācijas sapulce tiesīga izlemt visus jautājumus ar balsu vairākumu no sapulcē piedalījušos biedru skaita.
- 7.7.** Sapulču lēmumi nedrīkst būt pretrunā ar Statūtu noteikumiem, Arodbiedrības lēmēj institūciju lēmumiem, un tie ir saistoši arodorganizācijas biedriem.
- 7.8.** Arodorganizācijas darbu pastāvīgi vada un tās darbību koordinē sapulcē izveidotā institūcija (arodorganizācijas komiteja un/vai arodorganizācijas priekšsēdētājs).
- 7.9.** Arodorganizācija savus naudas līdzekļus izlieto atbilstoši lēmēj institūciju lēmumiem, Arodbiedrības mērķiem un uzdevumiem, ievērojot savu biedru intereses. Atskaides par naudas līdzekļu izlietojumu arodorganizācija iesniedz Arodbiedrības Valdes noteiktā kārtībā Arodbiedrības birojam, pievienojot kontroles institūcijas slēdzienu.
- 7.10.** Arodorganizācijas kontroles institūcijas – Revīzijas komisijas (revidenta) pienākums ir vismaz reizi gadā pārbaudīt grāmatvedības un kases norēķinus, pievēršot sevišķu uzmanību ienākumu un izdevumu atbilstībai saskaņā ar lēmēj institūciju pieņemtajiem lēmumiem un Statūtiem. Revīzijas komisija (revidents) dod rakstisku slēdzienu par gada finanšu atskaiti un bilanci.
- 7.11.** Arodorganizācijas vadītāja maiņas gadījumā viss arodorganizācijas īpašums, t. sk. naudas līdzekļi, dokumenti un zīmogs jānodod ar aktu jaunievēlētam vadītājam vai arodorganizācijas vēlētās institūcijas pilnvarotai personai. Aktam jāpievieno Revīzijas komisijas (revidenta) slēdziens.
- 7.12.** Arodorganizācijas reorganizācijas vai likvidēšanas gadījumā tās vadītājam arodorganizācijas īpašums, t.sk. kases un grāmatvedības dokumenti un naudas līdzekļi jānodod saskaņā ar Arodbiedrības Valdes lēmumu.
- 7.13.** Lēmumu par arodorganizācijas dibināšanu, izslēgšanu vai likvidēšanu pieņem Valde.
- 7.14.** Arodorganizāciju, kuras lēmumi kaitē Arodbiedrības interesēm, pārkāpj Statūtus, t.sk. 3 (trīs) mēnešus bez attaisnojoša iemesla nemaksā biedru naudu, nepilda Arodbiedrības lēmēj institūciju lēmumus un darbības programmu, biedru interesēs var izslēgt no Arodbiedrības ar Valdes lēmumu.

- 7.15.** Arodorganizācijas vēlētai institūcijai ir tiesības slēgt darba koplīgumu, piedalīties, veikt pārrunas ar darba devēju tā organizētās sapulcēs, aizstāvēt/pārstāvēt Arodbiedrības biedra tiesības un intereses, un tā var sniegt atbildi darba devējam Darba likumā noteiktajā kārtībā par piekrišanas došanu pārtraukt darba tiesiskās attiecības ar Arodbiedrības biedru tikai ar Arodbiedrības rakstveida pilnvarojumu, Valdes noteiktā kārtībā.
- 7.16.** Arodbiedrības patstāvīgās vienības tiek dibinātas atbilstoši Statūtos noteiktajiem arodorganizāciju dibināšanas principiem, ievērojot Statūtu un Arodbiedrību likumā noteiktās prasības.
- 7.17.** Arodbiedrības patstāvīgā vienība iegūst juridiskās personas statusu ar brīdi, kad tā ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Biedrību un nodibinājumu reģistrā.
- 7.18.** Arodbiedrības patstāvīgajai vienībai var būt sava manta. Arodbiedrības patstāvīgā vienība pati atbild par savām saistībām. Ja Arodbiedrības patstāvīgajai vienībai mantas un finanšu līdzekļu nepietiek tās saistību izpildei, par Arodbiedrības patstāvīgās vienības saistībām atbild Arodbiedrība.
- 7.19.** Arodbiedrības patstāvīgā vienība nav tiesīga uzņemties saistības, kas pārsniedz tai pieejamos finanšu līdzekļus, tai skaitā nav tiesīga ņemt aizņēmumus vai izsniegt galvojumus bez Arodbiedrības Valdes saskaņojuma. Ja arodbiedrības patstāvīgajai vienībai mantas un finanšu līdzekļu nepietiek tās saistību izpildei, tad Arodbiedrības patstāvīgās vienības atbildīgās amatpersonas par saviem lēmumiem, kas radījuši zaudējumus Arodbiedrības patstāvīgajai vienībai un/vai Arodbiedrībai, atbild normatīvajos aktos noteiktā kārtībā.

8. Kongress

- 8.1.** Arodbiedrības augstākā lēmēj institūcija ir Kongress, kas ir Arodbiedrības biedru pārstāvju kopsapulce. Tas tiek sasaukts katru piekto gadu, bet ne vēlāk kā līdz 5 (piecu) gadu termiņa beigām.
- 8.2.** Kongresu sasauc Padome, kura ne vēlāk kā 8 (astoņas) nedēļas pirms Kongresa ar arodorganizāciju starpniecību paziņo Arodbiedrības biedriem Kongresa laiku, vietu, plānoto dienas kārtību. Delegātu pārstāvniecības normu izstrādā Valde un to apstiprina Padome.
- 8.3.** Kongresā delegātus ievēlē arodorganizācijas, reģionālās un citas arodorganizāciju apvienības, Arodbiedrības patstāvīgās vienības biedru vai to pārstāvju sapulcēs.
- 8.4.** Kongresa delegāti ir arī Arodbiedrības Valdes locekļi, priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks.
- 8.5.** Ne vēlāk kā 3 (trīs) nedēļas pirms Kongresa Valde nosūta katram izvirzītajam delegātam rakstisku uzaicinājumu.

- 8.6.** Kongresu atklāj un vada Valdes priekšsēdētājs, līdz ievēlē Kongresa darba institūcijas.
- 8.7.** Kongress ir tiesīgs izlemt visus jautājumus, ja tajā piedalās vairāk nekā puse no ievēlēto delegātu skaita. Lēmumus Kongress pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu.
- 8.8.** Kongresa lēmumi ir saistoši visiem biedriem un visām struktūrvienībām.
- 8.9.** Kongress pieņem savu darba kārtību, t.sk. balsošanas formu.
- 8.10.** Kongresa kompetencē ir visi Arodbiedrības darbības jautājumi, un tā galvenie uzdevumi ir:
- 8.10.1.** apstiprināt Padomes ziņojumu par tās darbību;
 - 8.10.2.** apstiprināt Arodbiedrības Revīzijas komisijas atskaiti;
 - 8.10.3.** ievēlēt Arodbiedrības Revīzijas komisiju 3 (trīs) locekļu sastāvā;
 - 8.10.4.** ievēlēt Arodbiedrības Valdes priekšsēdētāju un viņa vietnieku;
 - 8.10.5.** ievēlēt Valdi 7 (septiņu) locekļu sastāvā, iekļaujot tajā Arodbiedrības Valdes priekšsēdētāju un viņa vietnieku;
 - 8.10.6.** izvirzīt un ievēlēt Arodbiedrības Padomi 17 (septiņpadsmit) locekļu sastāvā; ja Kongresa starplaikā kāda Padomes locekļa vieta ir kļuvusi vakanta, arodbiedrībā vai attiecīgās administratīvās teritorijas reorganizāciju pārstāvju sapulcē, ja arodbiedrība ir likvidēta, tiek izvirzīts un ievēlēts jauns Padomes loceklis;
 - 8.10.7.** apstiprināt Arodbiedrības Statūtus un tās darbības programmu nākamajam periodam;
 - 8.10.8.** tikai Kongress var pieņemt lēmumus par Arodbiedrības nosaukumu, Arodbiedrības reorganizēšanu vai darbības izbeigšanu;
 - 8.10.9.** apstiprināt Arodbiedrības simboliku;
 - 8.10.10.** lemt par apvienošanos ar citu arodbiedrību;
 - 8.10.11.** apspriest un izlemt citus svarīgus Arodbiedrības darbības jautājumus.
- 8.11.** Priekšlikumus Kongresam iesniedz Padome, Valde, patstāvīgās vienības, arodbiedrības un arodbiedrības biedri ne vēlāk kā 4 (četras) nedēļas pirms Kongresa, ievērojot šādu kārtību:
- 8.11.1.** priekšlikumus Kongresam par Arodbiedrības valdes priekšsēdētāju un institūcijām (Revīzijas komisiju, Valdi un Padomi) iesniedz Padome, Valde, arodbiedrības, arodbiedrības patstāvīgās vienības un Arodbiedrības biedri ne vēlāk kā 4 (četras) nedēļas pirms Kongresa;
 - 8.11.2.** priekšlikumus par Arodbiedrības valdes priekšsēdētāja kandidatūru jāizvirza ne vēlāk kā 4 (četras) nedēļas pirms Kongresa;
 - 8.11.3.** Padomei ir tiesības iesniegt Kongresam priekšlikumus par visiem arodbiedrības darbības jautājumiem;
 - 8.11.4.** Valde priekšlikumus apkopo un iestrādā Kongresa dokumentu projektos;
 - 8.11.5.** jautājumu, ko izskatīšanai Kongresā nav iesniegusi Padome un kas nav saņemts iepriekšēja priekšlikuma veidā, var tikt izskatīts Kongresā, ja par to nobalso 2/3 (divas trešdaļas) delegātu;

8.11.6. Kongresa laikā iesniegto priekšlikumu izskatīšanas kārtību un termiņu nosaka Kongresa darba reglaments.

8.12. Kongresa lēmumus paraksta Kongresa vadītājs un Kongresa protokolists.

8.13. Ja Kongress nav lemttiesīgs kvoruma trūkuma dēļ, 4 (četrus) nedēļu laikā tiek sasaukts atkārtots Kongress, kas ir tiesīgs pieņemt lēmumus neatkarīgi no klātesošo delegātu skaita, ar nosacījumu, ka tajā piedalās vismaz 2 (divi) delegāti.

9. Ārkārtas kongress

9.1. Pēc Padomes iniciatīvas var tikt sasaukts ārkārtas Kongress, kā arī, ja to rakstiski iesniedzot ar individuālu iesniegumu pieprasa ne mazāk kā 1/10 (viena desmitā daļa) Arodbiedrības biedru, kas pārstāv ne mazāk kā 1/3 (viena trešdaļa) LAKRS arodorganizāciju, norādot sasaukšanas iemeslu. Ārkārtas kongresa sasaukšanas nepieciešamība tiek apspriesta un lēmums tiek pieņemts arodorganizāciju sapulcēs un protokols tiek nosūtīts valdei.

9.2. Ārkārtas Kongresu var pieprasīt sasaukt līdz brīdim, kad pieņemts Padomes lēmums par kārtējā Kongresa sasaukšanu.

9.3. Par ārkārtas Kongresa laiku, vietu un dienas kārtību Padome paziņo ne vēlāk kā 4 (četrus) nedēļas pirms ārkārtas Kongresa.

9.4. Ārkārtas Kongresā izskata tikai Padomes apstiprināto darba kārtību vai Statūtu 9.1. punktā 1/10 (vienas desmitās daļas) Arodbiedrības biedru rakstveidā norādīto sasaukšanas iemeslu, un tā ietvaros tam ir tādas pašas pilnvaras kā kārtējam Kongresam.

9.1 Pilnvaroto pārstāvju sapulce streika pieteikšanai uzņēmumā

9.11. Lēmumu par streika pieteikšanu attiecīgajā uzņēmumā var pieņemt arī Arodbiedrības biedru, kuri nodarbināti attiecīgajā uzņēmumā, pilnvarotu pārstāvju sapulcē, kas tiek atzīta par pilnvaroto pārstāvju sapulci Streiku likuma 11. panta otrās daļas izpratnē.

9.12. Pilnvaroto pārstāvju sapulcē ar balsstiesībām piedalās Arodbiedrības Valdes locekļi, priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks, kā arī Arodbiedrības biedru attiecīgajā uzņēmumā pilnvaroti pārstāvji. Arodbiedrības biedru attiecīgajā uzņēmumā pilnvaroto pārstāvju izvirzīšanas kārtību un skaitu nosaka Arodbiedrības valde.

9.13. Pilnvaroto pārstāvju sapulci sasauk Arodbiedrības Valde ne vēlāk kā 1 (vienu) darbdienu pirms lēmuma par streika pieteikšanu pieņemšanas.

9.14. Pilnvaroto pārstāvju sapulce tiek rīkota klātienē, attālināti vai aptaujas kārtībā, izmantojot videokonferences, konferences zvanu, kā arī citus informācijas tehnoloģijas rīkus, atbilstoši Arodbiedrības Valdes noteiktajai kārtībai.

10. Padome

10.1. Kongresa starplaikā augstākā lēmēj institūcija ir Padome. Padomes priekšsēdētāju un vietnieku ievēlē no ievēlētajiem Padomes locekļiem.

10.2. Padomi 17 (septiņpadsmit) locekļu sastāvā ievēlē Kongress. Ja Kongresa starplaikā kāda Padomes locekļa vieta ir kļuvusi vakanta, arodbiedrībā vai attiecīgās administratīvās teritorijas arodbiedrību pārstāvju sapulcē, ja arodbiedrība ir likvidēta, tiek izvirzīts un ievēlēts jauns Padomes loceklis.

10.3. Padomes kompetencē ir:

10.3.1. lemt par Arodbiedrības darbības programmas un Kongresa lēmumu izpildi;

10.3.2. sasaukt Arodbiedrības Kongresu, t.sk. ārkārtas Kongresu, un apstiprināt delegātu pārstāvniecības kārtību un normu;

3. ievēlēt Arodbiedrības Valdes locekļus un Valdes priekšsēdētāja un tā vietnieka amatu izpildītājus, ja šie amati Kongresu starplaikā ir kļuvuši vakanti;

4. ievēlēt Revīzijas komisijas locekļus, ja to vietas Kongresu starplaikā ir kļuvušas vakantas;

5. pieņemt lēmumu par Valdes locekļa atsaukšanu no amata;

6. pieņemt lēmumu par Revīzijas komisijas locekļa atsaukšanu no amata;

7. iepazīties ar Valdes pārskatiem un ziņojumiem par ikgadējā gada budžeta plānu, kā arī Revīzijas komisijas ziņojumu par Arodbiedrības gada pārskatu;

8. apstiprināt Arodbiedrības darbības plānu un budžetu (ieņēmumu un izdevumu tām), gada pārskatu, kontrolēt to izpildi;

9. ar lēmumu noteikt Valdes priekšsēdētāja un viņa vietnieka atlīdzības apmēru, izmaksas kārtību un nodarbinātības pamatprincipus;

10. lemt par Arodbiedrības iestāšanos Latvijas un citu valstu arodbiedrību apvienībās, ievēlēt delegātus un pārstāvjus šajās organizācijās;

11. tiesības noteikt citu Arodbiedrības biedru naudas apmēru Kongresa starplaikā.

10.4. Padomes loceklis, kurš bez attaisnojoša iemesla nav piedalījies 2 (divās) sēdēs pēc kārtas vai arī vairs nav Arodbiedrības biedrs, ar Padomes lēmumu tiek izslēgts no Padomes sastāva.

10.5. Padomes sapulces tiek sasauktas pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi gadā pēc Padomes vai Valdes priekšsēdētāja vai viņu vietnieku, Revīzijas komisijas ierosinājuma. Jautājumus sēdes dienas kārtībai var iesniegt institūcijas vai amatpersonas, kuras minētas šajā punktā, vai 1/4 (viena ceturtdaļa) Padomes locekļu, apstiprinot tos ar parakstiem.

10.6. Padome ir tiesīga pieņemt lēmumus, ja sapulcē piedalās vismaz puse Padomes locekļu. Tās lēmumi tiek pieņemti ar vienkāršu balsu vairākumu, un tie ir saistoši visiem Arodbiedrības biedriem

11. Valde

11.1. Arodbiedrības Valde ir augstākā izpildinstitūcija, kas pieņem lēmumus un vada Arodbiedrības darbību Padomes starplaikā.

- 11.2.** Valdes skaitlisko sastāvu nosaka un Valdi ievēlē Kongress.
- 11.3.** Par Arodbiedrības Valdes priekšsēdētāju var tikt ievēlēta persona, kuras stāžs kā Arodbiedrības biedram ir vismaz 5 (pieci) gadi, tajā skaitā vismaz 2 (divi) gadi vadošā amatā Arodbiedrībā. Par vadošiem amatiem Statūtu izpratnē uzskatāmi Arodbiedrības priekšsēdētāja, priekšsēdētāja vietnieka, Valdes, Padomes, arodbiedrības organizāciju patstāvīgo vienību un reģionālo arodbiedrības organizāciju vadītāju, arodbiedrības organizāciju priekšsēdētāju, priekšsēdētāju vietnieku, arodbiedrības locekļu amati.
- 11.4.** Lai pretendents kandidētu uz Arodbiedrības Valdes priekšsēdētāja amatu, pretendents ne vēlāk kā 2 (divas) nedēļas pirms Kongresa norises datuma jāiesniedz Arodbiedrības birojā:
- 11.4.1.** pieteikums par kandidēšanu;
 - 11.4.2.** dzīves gājuma apraksts (CV);
 - 11.4.3.** Arodbiedrības darbības programma 5 (pieciem) gadiem.
- 11.5.** Par Valdes locekļiem nevar būt Revīzijas komisijas locekļi.
- 11.6.** Valde ir tiesīga izlemt visus jautājumus, izņemot Kongresa un Padomes kompetencē esošos.
- 11.7.** Valdes sēdes sasauc Valdes priekšsēdētājs vai viņa prombūtnē – viņa vietnieks pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi ceturksnī. Jautājumus Valdes sēžu dienas kārtībai iesniedz Valdes priekšsēdētājs, viņa vietnieks, Valdes locekļi, Revīzijas komisija, arodbiedrības organizācijas, reģionālās un citas arodbiedrības organizāciju apvienības un Arodbiedrības patstāvīgās vienības priekšsēdētāji ne vēlāk kā 14 (četrpadsmit) dienas pirms Valdes sēdes.
- 11.8.** Valde ir tiesīga pieņemt lēmumus, ja tajā piedalās vismaz puse tās locekļu, un tie ir saistoši visiem Arodbiedrības biedriem un struktūrvienībām. Valde strādā pēc savas darba kārtības.
- 11.9.** Valdes lēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu, un tos paraksta Valdes priekšsēdētājs un protokolists.
- 11.10.** Ja Valde pieņem lēmumu bez sēdes sasaukšanas, tad lēmumu paraksta visi Valdes locekļi.
- 11.11.** Valdes priekšsēdētājs un viņa vietnieks ir tiesīgi pārstāvēt Arodbiedrību katrs atsevišķi. Pārējiem Valdes locekļiem ir tiesības pārstāvēt Arodbiedrību kopā ar Valdes priekšsēdētāju vai viņa vietnieku.
- 11.12.** Viena un tā pati persona nevar būt par Priekšsēdētāju ilgāk kā 2 (divus) vēlēšanu termiņus.

- 11.13.** Arodbiedrības darba organizēšanai tiek izveidots birojs, kuru vada Valdes priekšsēdētājs.
- 11.14.** Arodbiedrības biroja darbinieku amatu sarakstu apstiprina Arodbiedrības Valde.
- 11.15.** Valdes lēmumus valdes locekļi ārkārtas situācijās, komandējuma vai veselības stāvokļa dēļ, var pieņemt attālināti ar videokonferences starpniecību.
- 11.16.** Valdes priekšsēdētājs savu pilnvaru laikā var būt nodarbināts pie cita darba devēja, tikai ar Valdes atļauju.

12. Arodbiedrības Revīzijas komisija

- 12.1.** Arodbiedrības kontroles institūcija ir Arodbiedrības Revīzijas komisija.
- 12.2.** Revīzijas komisija ir patstāvīga institūcija, kuru ievēlē Kongresā tā noteiktā skaitliskā sastāvā. Revīzijas komisijas pilnvaru termiņš tiek noteikts līdz nākamā Kongresa sasaukšanai, bet ne ilgāk kā 5 (pieci) gadi. Ievēlētā Revīzijas komisija pienākumus veic saskaņā ar tās nolikumu, ko apstiprina Padome. Par Revīzijas komisijas locekļiem nevar tikt ievēlēti Padomes un Valdes locekļi, kā arī Arodbiedrības biroja darbinieki. Jautājumu par Revīzijas komisijas priekšsēdētāja un locekļu darbības izbeigšanu vai jaunu locekļu ievēlēšanu komisijas sastāvā Kongresu starplaikā izlemj Padome.
- 12.3.** Revīzijas komisija savā darbībā ir neatkarīga un atskaitās tikai Kongresam, bet ik gadu sniedz pārskatu Padomei par Arodbiedrības saimniecisko un finansiālo darbību.
- 12.4.** Revīzijas komisija:
- 12.4.1.** patstāvīgi izstrādā veicamo revīziju plānu, bet ne retāk kā reizi gadā veic revīziju;
 - 12.4.2.** veic Arodbiedrības un to struktūrvienību mantas un finanšu līdzekļu revīziju;
 - 12.4.3.** dot atzinumu par Arodbiedrības budžetu un gada pārskatu;
 - 12.4.4.** sniedz ieteikumus par Arodbiedrības finanšu un saimnieciskās darbības uzlabošanu;
 - 12.4.5.** var piedalīties Arodbiedrības izpildinstitūciju darbā ar padomdevēju tiesībām;
 - 12.4.6.** ir lemttiesīga, ja piedalās vismaz puse komisijas locekļu;
 - 12.4.7.** pieņem lēmumus ar klātesošo vienkāršu balsu vairākumu.

13. Arodbiedrības īpašums, finansiālā un saimnieciskā darbība

- 13.1.** Arodbiedrībai ir sava manta un naudas līdzekļi, kas sastāda Arodbiedrības vienotu un nedalāmu īpašumu. Arodbiedrības īpašums ir visu struktūrvienību un institūciju rīcībā esošās, likumīgi iegūtās materiālās un finansiālās vērtības un līdzekļi.
- 13.2.** Arodbiedrības īpašumu veido:
- 13.2.1.** Arodbiedrības biedru nauda;
 - 13.2.2.** ienākumi no finansiālās un saimnieciskās darbības;

- 13.2.3.** uzņēmumu, asociāciju, organizāciju, iestāžu, privātpersonu u.c. iemaksas Arodbiedrības fondos;
- 13.2.4.** ziedojumi un dāvinājumi;
- 13.2.5.** kustamais un nekustamās īpašums, kas uzņemts Arodbiedrības uzskaitē;
- 13.2.6.** citi ienākumi.

13.3. Savu mērķu un uzdevumu īstenošanas nolūkā Arodbiedrība var veikt saimniecisku darbību.

13.4. Arodbiedrība un tās struktūrvienības normatīvajos aktos noteiktā kārtībā veic grāmatvedības uzskaiti un sagatavo bilanci.

13.5. Arodbiedrības finansiālās darbības pamatprincipus nosaka Padome un Valde, un tie ir saistoši visām struktūrvienībām.

13.6. Arodbiedrība saskaņā ar nolikumiem par fondiem, ko apstiprina Padome, saviem biedriem sniedz materiālo palīdzību.

13.7. Arodbiedrības naudas līdzekļus un pārējā īpašuma izmantošanas pareizību kontrolē Revīzijas komisija.

14. Arodbiedrības darbības izbeigšana

14.1. Arodbiedrība savu darbību izbeidz, pamatojoties uz Kongresa lēmumu.

14.2. Arodbiedrības darbības izbeigšanas gadījumā tās īpašuma un līdzekļu izlietošanas kārtību nosaka atbilstoši Kongresa lēmumam.

Statūti apstiprināti 2025. gada 7. augustā Latvijas Sabiedrisko pakalpojumu un Transporta darbinieku arodbiedrības LAKRS ārkārtas 11. Kongresā.

2025. gada 7. augusta Kongresa lēmums Nr. 1.

Statūti stājas spēkā 2025. gada 7. augustā.

Valdes priekšsēdētājs Inga Vējiņa

Valdes priekšsēdētājas vietniece Inese Vorkule

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu